FREMSTILLING

Nordisk Råd

Fremst. 8/2015

Tidligere nummer:
A 1640/kultur

Behandles i:
Kultur- og Uddannelsesudvalget

Bilag: Betænkning over medlemsforslag

J.nr. 15-00032-18

Cybersäkerheten i Norden

I henhold til Helsingforsaftalen artikel 45 og 56, har Nordisk Råd den 27. oktober 2015 vedtaget nedenstående fremstilling efter forslag fra Kultur- og Uddannelsesudvalget.

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske landes regeringer,

at levere en mundtlig redegørelse ved Sessionen i 2016, der kortlægger og sammenfatter relevante nordisk koordinerede initiativer og fremadrettede nye tiltag som vil kunne opnås i Norden både i forhold til Cert-samarbejdet og i relation til børn og unges medie-kompetencer - og gerne med fokus på resultaterne fra Safer Internet Day der afholdes den 9. februar 2016. Udvalget ønsker at regeringerne samarbejder om nordiske tiltag, der ikke mindst højner børn og unges kompetencer og kundskab om it- og cybersikkerhed

at gennemføre en informationskampagne eller andet bredt lanceret informationstiltag i nordisk regi, med de nordiske medborgere, herunder børn og unge, som målgruppe. Kampagnen bør informere om, hvordan man som borger i Norden sikrer sig en bedre IT-beskyttelse og sikkerhed, med henblik på at skærpe viden og opmærksomheden omkring en forstærket Internet-sikkerhed i de nordiske samfund

København, den 6. november 2015

Höskuldur Þórhallsson	Britt Bohlin
President	Rådsdirektør

BILAG

Kultur- og Uddannelsesudvalgets betænkning over

Medlemsforslag om att utöka cybersäkerheten i Norden

Nordisk Råd

Fremst. 8/2015

Tidligere nummer:
A 1640/kultur

Behandles i:
Kultur- og Uddannelsesudvalget

Bilag: Betænkning over medlemsforslag

J.nr. 15-00032-18

Udvalgets forslag

Kultur- og Uddannelsesudvalget foreslår, at

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske landes regeringer,

at levere en mundtlig redegørelse ved Sessionen i 2016, der kortlægger og sammenfatter relevante nordisk koordinerede initiativer og fremadrettede nye tiltag som vil kunne opnås i Norden både i forhold til Cert-samarbejdet og i relation til børn og unges medie-kompetencer - og gerne med fokus på resultaterne fra Safer Internet Day der afholdes den 9. februar 2016. Udvalget ønsker at regeringerne samarbejder om nordiske tiltag, der ikke mindst højner børn og unges kompetencer og kundskab om it- og cybersikkerhed

at gennemføre en informationskampagne eller andet bredt lanceret informationstiltag i nordisk regi, med de nordiske medborgere, herunder børn og unge, som målgruppe. Kampagnen bør informere om, hvordan man som borger i Norden sikrer sig en bedre IT-beskyttelse og sikkerhed, med henblik på at skærpe viden og opmærksomheden omkring en forstærket Internet-sikkerhed i de nordiske samfund

Kultur- og Uddannelsesudvalget mener, at cybersikkerheden fortsat skal prioriteres højt inden for det nordiske samarbejde. For Udvalget er det vældig vigtigt at øge bevidsthed og kundskab om it-sikkerhed, både hos individer og organisationer. Ikke mindst hos børn og unge. For at kunne opnå dette er det tillige vigtigt at de nationale medieråd i de respektive nordiske lande, fx Medierådet i Danmark http://www.dfi.dk/Boern_og_unge/Medieraadet/Digitale-medier.aspx

arbejder med denne type projekter og problemstillinger. Medierådet i Danmark vil eksempelvis gennemføre en internationalt planlagt sikker-internet-dag den 9. februar
http://www.saferinternetday.org/web/guest

Videre har de nordiske CERT'er på et samfundsmæssigt overordnet niveau et nært it- og sikkerhedssamarbejde på tværs af Norden. Dette er særlig vigtigt eftersom landene i Norden har en hel del fælles infrastruktur på tværs af grænserne. Det som sker i Finland i dag, spreder sig med al sandsynlighed til Sverige i morgen. Det som i dag kan ses i Sverige dukker op i Danmark, Norge eller på Island inden for kort tid. Derfor ønsker Udvalget en kortlægning af de nordiske perspektiver og fremtidsplaner for det fælles Cert-samarbejde i Norden. Hvor vil samarbejdet i nordisk Cert-regi kunne forstærkes? Og hvilke nye fælles-nordiske udfordringer kan fremover adresseres og løses inden for samarbejdet? Med dette forslag ønsker Kultur- og Uddannelsesudvalget at sætte fokus på nye samarbejdsområder. Udvalget mener at IT-sikkerheden er vigtig både i forhold til kritiske samfundsfunktioner såsom energi- og vandforsyning og i forhold til borgernes bevidsthed om

Internet-sikkerhed. Ikke mindst børns og unges digitale kompetencer og kritisk kildekritik bør være i fokus.

Baggrund

Kultur- og uddannelsesudvalget finder at borgernes cybersikkerhed er et vigtigt emne som klart kunne prioriteres i endnu højere på tværs af de nordiske lande.

Tilbage i 2013 behandlede Præsidiet et forslag 'om styrket nordisk samarbeid mot cybertrusler og digitale angreb', der tillige handlede om at forstærke cybersikkerheden inden for det nordiske samarbejde.

Konklusionen på forslaget fra de nordiske regeringers side blev, at de nordiske lande indgår i et formaliseret samarbejde om cybertrusler. Dette nordiske kommunikationsnetværk – også kaldet de nationale Computer Emergency Response Teams (Cert) - udveksler information om digitale trusler, der kan føre til alvorlige it-incidenter i de nordiske lande. Samarbejdet analyserer indtrufne situationer for bedre at kunne forberede modtræk med bedre effekt ved senere hændelser. De nordiske regeringer deltager også i internationalt samarbejde om digital sikkerhed gennem en række multilaterale organisationer. Nordisk Råd anser samarbejdet om at imødegå cybertrusler og digitale angreb som særdeles vigtigt, men da der allerede er etableret nordisk samarbejde på dette område, så besluttede Præsidiet at afskrive rekommandationen.

Videre har Cert-organisationen i Danmark; DK-Cert i samarbejde med Digitaliseringsstyrelsen i Danmark udarbejdet en ny undersøgelse om Borgernes Internet-sikkerhed, som viser at der fortsat er risici for borgerne i forhold til Cyber-sikkerhed. Særligt kan hackere via krypterede forbindelser angribe borgernes data og it-sikkerhed, som kan betyde at borgeren mister personlig og fortrolig data eller bliver frataget muligheden for at tilgå egne data.

Ud fra resultaterne af undersøgelsen har Digitaliseringsstyrelsen og DK-CERT formuleret en række anbefalinger til borgerne, formålet er at øge borgernes informationssikkerhed :

1. Brug sikkerhedssoftware som antivirus og firewall.
2. Hold programmer opdateret.
3. Tag sikkerhedskopi af dine data.
4. Undlad at klikke på links i e-mails, du får tilsendt uopfordret.
5. Undersøg adressen på et websted, før du udfylder formularer med fortrolige oplysninger. Oplys generelt kun fortrolige oplysninger på netsteder, du har tillid til.
6. Beskyt dit trådløse netværk med adgangskode.
7. Undgå at sende følsomme data over åbne trådløse netværk (netværk uden kryptering).
8. Brug VPN (virtuelt privat netværk), når du bruger åbne trådløse netværk.
9. Kontroller at det trådløse netværk, du kommunikerer med, ikke er en efterligning.
10. Hvis du har brugt et åbent trådløst netværk, så sæt din telefon/computer til at glemme det.
11. Brug forskellige passwords til alle tjenester. Du kan evt. holde styr på dine passwords med et password manager-program.
12. Slå to-faktor-autentifikation til på web-tjenester.
13. Indstil privatlivsindstillingerne på sociale netværk, så de passer til dine krav.
14. Oplys ikke fortrolige og personlige oplysninger på sociale netsteder, debatsider og chatrum.

Se undersøgelse her:

https://www.cert.dk/borgersikkerhed2014/Borgernes_informationssikkerhed_2014.pdf

I de seneste år har de nordiske lande opbygget såkaldte nationale Computer Emergency Response Teams (CERT). Formålet med disse organisationer er at forebygge og håndtere nationale cyber- og informationssikkerhedsuheld. Med udgangspunkt i det samarbejde, som nu finder sted mellem disse nationale organisationer, kan den samlede effekt øges på nordisk niveau.

Oslo den 9. september 2015

Anne Louhelainen (saf)	Jorodd Asphjell (A) formand
Annette Lind (S)	Li Andersson (vänst)
Aron Emilsson (SD)	Mogens Jensen (S)
Cecilia Widegren (M)	Norunn Tveiten Benestad (H)
Ingebjørg Amanda Godskesen (FrP)	Valgerður Gunnarsdóttir (Sj.)
Johan Andersson (S)	

Nordisk Råd

Fremst. 8/2015

Tidligere nummer:
A 1640/kultur

Behandles i:
Kultur- og Uddannelsesudvalget

Bilag: Betænkning over medlemsforslag

J.nr. 15-00032-18